

Rigsdagstidende.

1854. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 273.

Femte Session.

85de Møde.

Fredagen den 10de Februar.

(Forts.)

Monrad (fortsat): Naar ikke den samme Bestyrelse, som afskediger, udøver en væsentlig Indflydelse paa Bestemmelsen af Understøttelsen — og jeg maa rigtignok være enig med den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgkreds (Tscherning) i, at i den sidstnævnte Henseende ligger den virkelige Bestyrelse dog hos Provsten —, saa vil den Bestyrelse, der afskediger, maaskee ikke tage tilstrækkeligt Hensyn til den Understøttelse, der kan blive Vedkommende tildeel, men tænke: „det maae de Andre sørge for; thi det er deres Sag“. — Omvendt kunne ogsaa de, som have med Understøttelsen at gjøre, maaskee komme i en skæv Stilling, naar de ikke tillige skulle have at gjøre med Afskedigelsen. Jeg siger ikke dette som nogen afgjørende Indvending imod det foreliggende Lovforslag; der er visse Sider, som synes at berettigge Skolelærerne til at faae en vis Indflydelse paa Bestyrelsen. Forsaavidt de nemlig selv udrede Bidrag, synes det at være billigt, at de ogsaa faae nogen Indflydelse paa, hvorledes disse Bidrag anvendes; men der er dog den Banskælighed tilstede, som jeg fremhævede, og de Herrer, der interessere sig for denne Sag, ville vistnok ikke oversee den, men søge at raade Bod derpaa, forsaavidt det kan skee, ved denne Sags videre Fremme, som jeg forøvrigt ogsaa skal tilraade.

Tscherning: Den ærede sidste Taler fremhævede et Moment, som er meget vigtigt, og det er mig kjær, at det er kommet til Omtale. Han sagde nemlig, at det var betænkeligt, at det idetmindste var en Sag, som kræ-

vede nærmere Overbetelse, om man gjør vel i at sondre den Bestyrelse, som har den afgjørende Indflydelse paa Skolelærernes Afskedigelse, fra den, som har den afgjørende Indflydelse paa deres Skabne efter Afskedigelsen, paa deres Pensionering. Jeg troer netop det er rigtigt, at disse Bestyrelser ikke staae i en for nær Berørelse med hinanden. Dersom den, der skal afskedige, kommer for meget til at tænke paa, hvorledes den Vedkommendes Skabne vil blive efter Afskedigelsen, saa kommer han let til at overse, hvad der egentlig er det Vigtige, det Spørgsmaal nemlig: Er den Paagældende skiftet til længere at forvalte sit Embede? Han kommer let til af Hjælpsen at lade sig lede til at beholde en Mand i Embedet, som egentlig ikke er skiftet dertil, fordi han frygter for, at han vil blive slet forsørgt, naar han træder ud af Embedet. Naar Bestyrelsen for Hjælpekasserne derimod staaer selvstændig, saa vil den, naar den for en Deel er sammensat af Skolelærere, komme til at overveie Forholdene meget nøie; den vil ikke længere kunne forlade sig paa, at de, der have Tilsynet med Skolevæsenet, ville lade Skolevæsenet bære Byrden for den Mangel paa Duelighed, som er tilstede; den maa indsee, at den maa skaffe Midlerne til at understøtte den aftraadte Skolelærer og belønne ham for god, lang og tro Tjeneste, og dens Virksomhed vil altsaa blive af en mere indgribende Natur. Den vil nøiere overveie Forholdene, den vil anstrenge sig selv for at sørge Bidragene, og den vil paakalde Statens Hjælp, hvis der er Trang forhaanden. Det er netop en af de store Ulemper ved den Maade, hvorpaa det nu er ordnet, at man for meget fristes til at spørge: Hvad er til Nytte for Personen? Istedetfor at man skulde spørge: Hvad